

MUZEJ
MIMARA

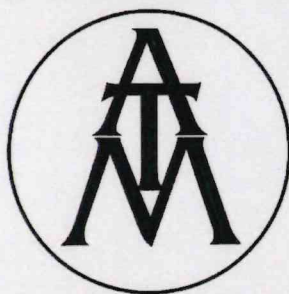

Ur. broj: I-43-26
Zagreb, 19. veljača 2026.

ABCČDEFGHIJKL **M** NOPRSŠTUVZŽ

Muzej Mimara, Zagreb, 1987

MUZEJ
MIMARA

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
PROGRAMA RADA I RAZVITKA ZA 2025. GODINU**

Ravnateljica

dr. sc. Tajana Pleše

Predsjednica Upravnog vijeća

mr. sc. Anuška Deranja Crnokić

Uvodno

Javna ustanova Zbirka umjetnina Ante i Wiltrude Topić Mimara – Muzej Mimara (dalje u tekstu: Muzej Mimara) osnovana je 1980. godine, a za javnost je otvorena sedam godina poslije. Osnivač je Republika Hrvatska, a Muzej Mimara je u nadležnosti Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Osnivač). Muzej se nalazi na Rooseveltovu trgu 5 u Zagrebu.

Muzej Mimara je do 1985. godine, zajedno s Muzejskim prostorom (pravni sljednik je Galerija Klovićevi dvori), bio dio Muzejsko-galerijskog centra, a 1998. godine postaje samostalna javna ustanova (što je potvrđeno upisom u sudski registar kod Trgovačkog suda u Zagrebu 1999. godine).

Fundus Muzeja Mimara čini oko 3800 umjetnina koje je Ante Topić Mimara 1973. i 1986. godine darovao domovini i hrvatskome narodu. Raznorodnost umjetnina – prema vrsti, oblikovanju, materijalu i datiranju – glavna je karakteristika fundusa, tematski podijeljenoga u nekoliko zbirki.

Vizija i misija

Vizija Muzeja Mimara jest unaprjeđenje osnovne djelatnosti s ciljem sveobuhvatnog pristupa umjetninama i predmetima umjetničkog obrta, uz nastojanje da se podigne svijest primarnih korisnika o vrijednostima i značenju te vrste kulturne baštine.

Misija Muzeja Mimara jest obrada, zaštita, očuvanje, dostupnost i interpretiranje umjetnina i predmeta umjetničkog obrta.

Programska djelatnost

Zbog roka do kojeg je potrebno dovršiti građevinske radove na cjelovitoj obnovi zgrade na Rooseveltovu trgu 5 te zbog svih fokusiranja ljudskih potencijala i financijskih resursa na aktivnosti povezane s izradom novog stalnog postava, muzejska je djelatnost u dogovoru s voditeljima programa u većoj mjeri obustavljena.

U nastavku se donose osnovne informacije o građevinskim radovima na obnovi zgrade s naglaskom na ciljevima, kao i sukus novog stalnog postava.

Na kraju se daje pregled svih programa financiranih sredstvima Osnivača (temeljem *Ugovora broj 26-0030-25 o osiguranju sredstava za rad od strane osnivača u 2025. godini* od 15. siječnja 2025. godine te njegovog aneksa od 10. prosinca 2025. godine) i Grada Zagreba (temeljem *Ugovora o financiranju Programa javnih potreba u kulturi Grada Zagreba za 2025. godinu – Knjižnica i nakladnička djelatnost te književni programi / Izdavanje knjiga* od 1. travnja 2025. godine te *Ugovora o financiranju programa javnih potreba u kulturi Grada Zagreba za 2025. godinu – Muzejska djelatnost* od 7. ožujka 2025. godine).

Obnova

Muzej Mimara otvoren je 17. srpnja 1987. godine. U neizmijenjenom obliku dočekao je 22. ožujka 2020. godine. Toga je dana Zagreb i okolicu zadesio potres koji je oštetio zgradu Muzeja, a onaj 29. prosinca (tzv. petrinjski potres) progresivno je pogoršao samo nekoliko mjeseci prije nanesene štete.

Sredstvima Fonda solidarnosti Europske unije, osiguranima Nacionalnim planom oporavka i otpornosti te nacionalnim sredstvima, je Ministarstvo kulture i medija RH osiguralo izradu projektne dokumentacije i provedbu mjera zaštite te građevinskih radova na cjelovitoj obnovi. Radovi će biti dovršeni u lipnju 2026. godine, a otvorenje je planirano za kasnu jesen.

Projekt cjelovite obnove podrazumijeva radove na obnovi postojeće građevine kojima se poboljšava ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu, a kojima bi se očuvalo pojedinačno zaštićeno nepokretno kulturno dobro u skladu sa zahtjevima zaštite kulturnog dobra te unaprijedilo korištenje predmetne građevine u skladu s pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Projekt cjelovite obnove predmetne građevine zbog oštećenja nastalih nakon potresa, u svojoj prvoj fazi, tj. dijelu projekta obnove koji se odnosi na hitnu obnovu konstrukcije radi sprječavanja daljnjeg oštećenja, obuhvaća sanaciju međukatnih konstrukcija i krovista, sanaciju zidova injektiranjem pukotina te povezivanja i ojačanja zidova i stupova umetanjem dodatnih zatega ili ojačanjima trakama od karbonskih vlakana. Ujedno, projekt obuhvaća i konzervatorsko-restauratorsku obnovu i rekonstrukciju vrijedne izvorne nepokretne opreme unutar građevine i dekorativnih elemenata pročelja.

Unutar objekta u najvećoj će se mjeri zadržati postojeća tlocrtna dispozicija i oprema koju je zgrada dobila u prenamjeni u muzej 1986./1987. godine, uz nužne manje izmjene u pojedinim dijelovima građevine radi poboljšanja uvjeta rada te adaptaciju dosad manje korištenih prostora zgrade i prilagođavanja prostora novim potrebama prema kojima se mijenja organizacija prostora.

U dijelu podrumске etaže predviđeno je proširenje smještaja arhivskih spremišta, pomoćnih i tehničkih prostora zgrade. Dijelom će se prilagoditi zona sanitarija na svim etažama. Na ostalim dijelovima svih etaža građevine zadržava se zatečena namjena izložbenih prostora i komunikacija. Prostor središnjeg dijela krovista moći će se nakon obnove konstrukcije koristiti kao uredski prostor, dok dio ostaje u zatečenoj namjeni kao strojarnica obnovljenih termotehničkih instalacija zgrade.

Funkcionalne promjene u interijeru proizlaze ponajprije iz statičkih razloga, modernizacije tehničkih sustava u svrhu poboljšanja energetske učinkovitosti te osiguravanja propisanih uvjeta za radne prostore (komunikacije, prozori u potkrovlju i dr.).

U izložbenim prostorima postojeće zidne obloge (platnene tapete na potkonstrukciji) zamjenjuju se novim zidnim i stropnim oblogama od dvoslojnih, tvrdih gips-kartonskih ploča na potkonstrukciji, koje se lako održavaju te ih je moguće završno bojiti u skladu s potrebama muzejskog postava, što je velika prednost u odnosu na zatečeno stanje.

U sve reprezentativne i izložbene prostore ugradit će se suvremena oprema: obnovljene izložbene vitrine i postamenti, podžbukne galerijske šine za vješanje umjetnina na zidove, rasvjeta, multimedija, ozvučenje i dr.

Projektom se obrađuju sve vrste instalacija u sklopu opsega zahvata na konstrukciji. Predviđena je zamjena i modernizacija postojećih instalacija te njihova prilagodba novoj namjeni pojedinih prostora unutar građevine. U svrhu sigurnosti u slučaju požara planirano je požarno odjeljivanje, ugradnja sustava dojava požara i sustava gašenja požara.

Predviđeno je moguće poboljšanje toplinskih svojstava zgrade, kao i sanacija vlage u suterenskom prostoru građevine, u skladu s mjerama zaštite Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba te smjernicama za očuvanje izvornih spomeničkih svojstava kulturnog dobra. Predmetnim izmjenama ne mijenjaju se lokacijski uvjeti prema kojima je građena predmetna zgrada. Planiranim zahvatom ne utječe se na građevinsku bruto površinu ni obujam postojeće građevine. U skladu s analizom arhitektonskih obilježja i slijeda gradnje zgrade te valorizacijom dviju dominantnih faza njezine izgradnje, obrađenima u Konzervatorskom elaboratu, projektom je predviđeno, prema načelu jednakovrijednosti slojeva, u predstojećoj obnovi očuvati postojeće stanje zgrade, tj. fazu preuređenja škole u muzej, uz djelomičnu prezentaciju izvorne historicističke faze.

(prema dr. sc. Ž Peković u: Projekt obnove zgrade za cjelovitu obnovu zgrade. Arhitektonski projekt, Zagreb – Dubrovnik, 2022.)

Novi stalni postav

S obzirom na činjenicu da je od prvog stalnog postava prošlo gotovo 40 godina te sagledavajući množinu novih znanstvenih podataka proizišlih iz interdisciplinarnih istraživanja tema tijekom ta četiri desetljeća, kao i činjenicu o mogućnostima suvremenih tehničkih i tehnoloških dosega i potrebu za novom estetikom, odlučeno je da se osmisli novi stalni postav Muzeja Mimara.

Oblikovanje novog stalnog postava Muzeja Mimara odredila su međusobno povezana pitanja:

- kako osmisli postav koji premošćuje generacije: od bumera (koji u znatnoj mjeri preferiraju tradicionalniji pristup umjetnosti) i generacije X (koja može razumjeti i tradicionalno i suvremeno), preko milenijalaca i generacije Z (kojima je nativan trend društvenih mreža) do već muzejski aktivne generacije alfa (kojima je pristup najteže oblikovati jer je određen roditeljskom odlukom o vrsti odgoja)?
- kako novim oblikovanjem iskazati poštovanje naslijeđu institucije
- kako skladno povezati rigidnost prostornog oblikovanja s heterogenošću zbirke koja se odupire prostornom i vremenskom uokvirivanju
- kako to sve provesti u djelo ograničenim sredstvima te unutar postojeće (fragilne) kulturne infrastrukture?

Navedenim općim pitanjima valja dodati i ona stručna:

- kako pristupiti temi provenijencije, atribucije i datiranja
- kako predstaviti zbirke koje su A. T. Mimari bile posebno važne
- kako stvoriti cjelinu iz koje se može razvijati izložbena djelatnost?

I na kraju – ključno pitanje:

- kako osmisli i izvesti novi stalni postav tijekom izvođenja cjelovitih građevinskih radova uz nenarušavanje dinamike gradilišta te uz čvrst rok određen izvorom financiranja?

Kao logičan izbor nametnulo se rješenje prema kojem će okosnica nove muzeološke koncepcije biti tema (odnosno motiv koji je bio poticaj umjetniku za stvaranje djela) kao kontrapunkt rigidnijem kronološkom, autorskom i geografskom pristupu.

Oblikovanje postava oko teme je znatno mekše i djeluje kao povezujuća nit koja omogućava dijalog predmeta i raznolikosti vrsta i porijekla, istovremeno osiguravajući koherentnost i dubinu razumijevanja.

Muzeološka koncepcija osmišljena je poštujući navedene kvalitete i prednosti povijesnog prostora, pa su tako i oblikovane tri osnovne teme: *Priroda, Društvo i Vjera*.

Njihov ritam skladno prati oblikovanje edukativne institucije: logikom čistih sekvenci i tranzicija omogućava se narativna komunikacija podtema, čime se stvara i gradi sadržaj; podteme su meka poveznica koja intuitivno vodi prema idućoj cjelini.

Tematske podskupine *Prirode* su *More – vjetar – valovi, Krajolici, Flora i fauna te Vedute*. Oni se preko *Mita i Alegorije* na istom katu povezuju s *Društvom: Karikatura – ogledalo društva, Radost življenja, Taština, Ljubav / Ludost mudrih, Smrt / Memento mori te Šah / Kraljevska igra*.

Tematske podskupine *Vjere* su *Svjetlost / Fiat lux!, Dalekoistočne religije, Islam, Stari zavjet, Novi zavjet (Blažena Djevica Marija, Isus te Sveci i pobožnost)*. *Vjera* se preko drvenih, polikromiranih glava Krista Kralja te vladara (kralja i kraljice) povezuje s *Društvom: Kruna – žezlo – mač, Portreti, Žanr / Život u kadru, Porculan, Stol je serviran!, Staklo / Zamrznuto svjetlo, Milijun čvorića te Na kraju je početak*.

Njima su pridružene i dvije mikroteme u prostorno izdvojenim sobama: soba posvećena Anti Topiću Mimari i njegovoj donaciji te ona posvećena Školskom forumu i njegovim pravnim sljednicima. Obje sobe bit će i svojevrsni *hommage* prethodnom stalnom postavu.

Ritam tema i podtema prate mjesta za odmor; pozicije i stilsko oblikovanje takvih mjesta usklađeni su s atmosferom pojedine prostorije.

Takvim oblikovanjem postignuto je nekoliko ciljeva. Sa stručne strane, fokusiranim povijesno-umjetničkim i restauratorskim istraživanjima, adekvatnim označavanjem i smještanjem unutar tematskog konteksta, bit će moguće u prvi plan staviti kvalitete predmeta iz fundusa i zaštititi njihove vrijednosti, pomirujući tako odnos s prethodnom, ne tako pozitivnom percepcijom.

Drugim riječima, navedena koncepcija struci omogućava vrijeme potrebno za istraživanje provenijencije, atribucije i datiranja fundusa (zbog čega se Muzej Mimara uključio u nastavak pilot-projekta *Istraživanje provenijencije umjetnina u zagrebačkim zbirkama*). Ne bi trebalo zanemariti i odluku o osiguravanju stručnjaka i financijskih sredstava za početak sustavnih konzervatorsko-restauratorskih istraživanja fundusa (s čime se i počelo u lipnju 2025. godine). Unatoč neizvjesnosti rezultata koji će se postići, zaključeno je da je to ispravan smjer kojim treba krenuti.

Na tu osnovu nastavlja se druga važna premisa: u fundusu Muzeja Mimara važno mjesto zauzima Zbirka kineske i drugih azijskih umjetnosti. Kao odmak od prethodnog izoliranja te zbirke u zasebnom prostornom sektoru, osmišljeno je njezino predstavljanje tematskim kontekstualiziranjem.

Izlaganjem umjetnina na takav način omogućit će se i lako mijenjanje podataka na legendama (ako to bude potrebno učiniti nakon rezultata istraživanja) bez njihova premještanja u neki drugi sektor. Također će takvim načinom izlaganja biti znatno lakše u manjoj mjeri izmijeniti postav i izložiti građu srodne teme koja se nalazi u depou.

Posjetiteljima će se pak omogućiti novi, drugačiji pristup takvoj vrsti fundusa „opće prakse“, jer će se na neposredniji način moći povezati s umjetninama jasno razumijevajući temu.

Valja istaknuti da je ideja novog stalnog postava osmišljena u siječnju 2025. godine, tj. u punom jeku građevinskih radova, te da je zbog dinamike gradilišta (uz napomenu da je bilo nemoguće produljenje roka dovršetka radova) bio imperativ promptno dostavljati tehnička rješenja.

Novi stalni postav (čiji su recenzenti bili dr. sc. Darko Babić, Matea Brstilo Rešetar i Miroslav Gašparović) predstavljen je na 22. sjednici Hrvatskog muzejskog vijeća 12. studenog 2025. godine, a na koji je dobiveno pozitivno mišljenje (Ministarstvo kulture i medija RH, klasa:611-05/25-01/0097; ur. broj: 532-06-01-02/3-25-03; Zagreb, 18. prosinac 2025.).

Realizacija programskih aktivnosti

Od 14 odobrenih programskih aktivnosti, zbog gore navedenog fokusiranja ljudskih potencijala i financijskih resursa na izradu novog stalnog postava realizirano ih je sedam.

Ajla Hebib Špoljarec je virtualnom izložbom *Retrospektiva: Pogledi* predstavila cikluse radova koji tematski obuhvaćaju stvaralaštvo tekstilno-teksturalne kompozicije, segmente putovanja, razmišljanja i stvaranja. Zbog nemogućnosti održavanja izložbe je napravljen digitalni katalog koji je trajno dostupan na https://www.mimara.hr/aktualno/virtualna-izlo%C5%BEba-ajla-hebib-%C5%A1poljarec-retrospektiva-pogledi_9901

MUZEJ
MIMARA

AJLA HEBIB ŠPOLJAREC
Retrospektiva POGLEDI
Retrospective VIEWS

U zborniku *Pasijske teme. Muka u temeljima hrvatske kulture – O 1100. godišnjici Hrvatskog Kraljevstva* (naziv je promijenjen u odnosu na onaj prijavljeni *Muka kao nepresušno nadahnuće kulture*) su predstavljeni tekstovi posvećeni pasionskim temama. Zbornik je trajno dostupan

na https://mimara.hr/aktualno/promocija-zbornika-pasijske-teme.-muka-u-temeljima-hrvatske-kulture-%E2%80%93-o-1100.-godi%C5%A1njici-hrvatskog-kraljevstva_9905

Virtualnom izložbom *Šahovska garnitura* su prezentirana nova saznanja objavljena u znanstvenome radu K. Jurage iz serije *Studije Muzeja Mimara*. Program je realiziran u cijelosti, a izložba je trajno dostupna na <https://sahovska-garnitura.mimara.hr/hr>

Nadalje, realiziran je *Program knjižnice* (s ciljem nabave analogne i digitalne literature te pretplate na baze podataka).

Programom *Konzervatorsko-restauratorski radovi i preventivna zaštita* bili su obuhvaćeni konzervatorsko-restauratorski radovi na muzejskoj građi. Također je provedeno multispektralno fotografiranje većine slika iz fundusa te dokumentarno fotografiranje odabranih umjetnina iz drugih zbirki, a počelo se i s opremanjem umjetnina za novi stalni postav.

U skladu s mogućnostima su sredstvima odobrenim za program *Osuвременjivanje stalnog postava Muzeja Mimara* podmireni troškovi recenzenata muzeološke koncepcije novog stalnog postava.

Programom *Informatizacija* je nabavljena tehnička oprema potrebna za obavljanje poslovnih procesa. Ujedno je nabavljen programski paket računalnih programa (Konto d.o.o. Požega) potreban za rad potpornih službi Muzeja.

Sporazumno su obustavljeni programi *Život svetaca* (virtualna izložba), *Realizam pod mikroskopom – odabrana djela nizozemskog slikarstva 17. st. iz fundusa Muzeja Mimara* (virtualna izložba), *Tradicija i suvremenost* (natječaj i izložba za učenike osnovnih škola i Centara za odgoj i obrazovanje RH; pripremni radovi), *Edukativna djelatnost, Izložbe u Muzeju Mimara – kronološki pregled izložbi kroz povijest iz baze podataka sekundarne dokumentacije* (jer je program uspješno dovršen tijekom 2024. godine), te pripremni radovi na novom katalogu Muzeja. Ujedno su na aktivnosti na izradi novog stalnog postava preusmjerena sredstva programa *Investicijsko održavanje i investicije* (jer je za iste osiguran alternativni izvor financiranja)

Sredstva Osnivača predviđena za ove programe su preraspoređena za realizaciju aktivnih programa, dok su sredstva Grada Zagreba uz obrazloženje pravovremeno vraćena.

Sažetak programske aktivnosti realiziranih u 2025. godini tablično je prikazan u nastavku.

Programska djelatnost Muzeja Mimara u 2025. godini					
naziv programa	Ministarstvo kulture i medija		Grad Zagreb		ukupna realizacija
	ugovoreni iznos	utrošeni iznos	ugovoreni iznos	utrošeni iznos	
„Šahovska garnitura iz Muzeja Mimara“	500,00	500,00	400,00	400,00	900,00
"Ajla Hebib Špoljarec. Retrospektiva: Pogledi"	3.175,00	1.335,19	0,00	0,00	1.335,19
Zbornik „Muka kao nepresušno nadahnuće kulture“	4.350,00	7.131,90	2.000,00	2.000,00	9.131,90
Program knjižnice	3.400,00	2.098,86	0,00	0,00	2.098,86
Konzervatorsko-restauratorski radovi i preventivna zaštita	1.715,00	46.784,63	0,00	0,00	46.784,63
Osuвременjivanje stalnog postava Muzeja Mimara	19.400,00	2.010,93	0,00	0,00	2.010,93
Informatizacija	6.800,00	18.188,41	0,00	0,00	18.188,41
"Život svetaca"	1.340,00	0,00	900,00	0,00	0,00
"Realizam pod mikroskopom – odabrana djela nizozemskog slikarstva 17. st. iz fundusa Muzeja Mimara"	1.055,00	0,00	900,00	0,00	0,00
"Tradicija i suvremenost"	2.750,00	0,00	2.400,00	0,00	0,00
Katalog „Muzej Mimara“	6.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
"Izložbe u Muzeju Mimara – kronološki pregled izložbi kroz povijest iz baze podataka sekundarne dokumentacije"	1.250,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Edukativna djelatnost	750,00	0,00	650,00	0,00	0,00
Investicijsko održavanje i investicije	25.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	77.985,00	78.049,92	7.250,00	2.400,00	80.449,92